

הרב הראשי עיה"ק אלעד מרדכי מלכא שליט"א נשיא וראש מוסדות "אור המלך"

מחבר ספרי שו"ת דרך המלך, אמרי מרדכי, ודרכי המלך על המועדים ועוד
רשת מעונות, ורשת גנים, ת"ת פרי תואר, ובית יעקב פרי תואר, תיכון בית יעקב החדש, ת"ת מאור ישראל,
ישיבה קטנה ארחות יהודה, ביהמ"ד גבוה לרבנים ודיינים "לקח טוב" קופת "מפעל החסד" אלעד
Chief Rabbi of Elad, Israel MORDECHAI MALKA, Founder & President of Institutions "Or Hamelech"

עיר התורה שקרובה אליך

המלך

פרשת כי תשא

אור

מבחן האדם להיות נאמן לא להיכנע ללחצים

פרשת כי תשא פרק לב (כא) ויאמר משה אליהו מה עשה לך העם הזה פיהבאת עליי חטאה גדלה: (כב) ויאמר אהרן אליהו אף אני אתה ידעת אתה העם כי ברע הוא: (כג) ויאמרו לי עשה לנו אלהים אשר ילכו לפנינו פיזה משה האיש אשר העלנו מארץ מצרים לא ידענו מה היה לו: (כד) ואמר להם למי זהב התפרקו ויתגדלו ואשליכוהו באש ויצא העגל הזה: (כה) וירא משה אתה העם כי פרע הוא פפרעה אהרן לשמצה בקמיהם: דברי חז"ל במדרש:

והנה חז"ל כתבו במדרש תנחומא (ורשא) פרשת כי תשא סימן יט [לב, א] וירא העם כי בושש משה בא שש שעות נתכנסו ארבעים אלף שעלו עם ישראל ושני חרטומי מצרים עמהם ושמותם יוננו"ס ויומברו"ס שהיו עושין לפני פרעה כל אותם כשפים כמו שכתוב (שמות ז) ויעשו גם הם חרטומי מצרים בלהטיהם ונקהלו כלם על אהרן שנאמר ויקהל העם על אהרן ויאמר וגו' שמשו שוב אינו יורד כבר ואותו היום יום ארבעים היה בשש שעות ביום, אמרו להם אהרן וחור עכשיו יורד מן ההר לא השגחנו, ויש אומרים שעמד שטן והראה להם דמות מטתו מן ההר ממה שאמרו כי זה משה האיש, מיד עמד חור וגער בהם, עמדו עליו והרגוהו, כשראה אהרן כך נתירא והתחיל מעסיקן בדברים, והם אומרים לו קום עשה לנו אלהים והכל גלוי לפני מי שאמר והיה העולם מה הם מבקשים, אמר להם אהרן פרקו נזמי הזהב אשר באזני נשיכם, אמר אהרן להם דבר קשה שהנשים מתעכבות בו שהם ראו כל הנסים והגבורות שעשה הקדוש ברוך הוא במצרים ובים ובסיני, הלכו אצל הנשים עמדו עליהם ואמרו חיו שנכפור בהקב"ה שעשה לנו כל הנסים וגבורות האלו ונעשה ע"ז, כיון שלא שמעו להם מה כתיב שם ויתפרקו כל העם את נזמי הזהב אשר באזני נשיהם לא נאמר אלא אשר באזניהם, א"ר ירמיה כשהביאו הנזמים תלה אהרן עיניו לשמים ואמר אליך נשאתי את עיני היושבי בשמים (תהלים קכג) אתה יודע את כל המחשבות שבעל כרחי אני עושה, השליך לאש ובאו חרטומים ועשו בחרטומיהם, ויש אומרים שמכיה היה שנתמכך בבנין מה שהציל משה מן הלבנים נטל הלוח שכתב עליו משה עלה שור כשהעלה ארונו של יוסף השליכו תוך הכור בין הנזמים ויצא העגל גועה כשהוא מקרטע, התחילו אומרים אלה אלהיך ישראל, פתחו מלאכי השרת ואמרו שכחו אל מושיעם עושה גדולות במצרים (תהלים קו), מה עשה אהרן אמר ידחה הדבר עד למחר שנאמר ויקרא אהרן ויאמר חג לה' מחר, ורוח הקודש צוחת מהרו שכחו מעשיו, אמר הקדוש ברוך הוא בעוה"ז על ידי יצר חטאתם לעתיד אני עוקר מכם שנאמר (יחזקאל לו) והסירותי את לב האבן מבשרכם.

שאלות:

א { יש להבין מדוע משה רבנו התלונן על אהרן מדוע הבאת עליו חטאה גדולה כזו, וכי אהרן הביאן לכך הרי עשו נגד רצונו? ב { ועוד יותר קשה אחרי שמשיב אהרן כי הוא לא עשה דבר אך הלחץ שהופעל עליו אמר להם להביא זהב וזרקו לאש ונעשה עגל מאליו וא"כ אינו אשם בדבר, אך למרות תשובתו ממשיך משה ואומר כי פרעה אהרן לשמצה היתכן?

עד מדינה:

נקדים לומר לצערנו אנו עדים לתופעה קשה ביותר שאין השכל סובל ולמרות זאת הדבר קיים בתוך עם ישראל העם הנבחר החכם והפיקח שבכל הברואים ולמרות זאת אין מי שיקום ויוקיע את התופעה שנקראת בשם עד מדינה, הרי כל בר דעת מבין שעד מדינה לוקחים את אחד החשודים בפרשה ולאחר חקירות קשות ומתישות מציעים לו להפוך לעד מדינה בזה ניצל מהתביעה נגדו העיקר שיפיל את המטרה הנכספת בפרשה, זאת ועוד מעדותו של עד המדינה לשעבר סלע אשר היה לעד מדינה נגד הרב בנזרי הוסיף ואמר כי אף מכתבים לו כיצד להעיד ומה יאמר ואיך יאמר וצריך לשנן ולומר הדברים לפנייהם בכדי שדבריו יהיו בהתאם לרצונם היתכן שזה עד שאפשר לסמוך עליו בבתי משפט ולשפוט על פיו ולהכריע גזר דינו של אדם, אין עוות דין ואין שקר גדול מכך וכיצד העם הנאור והנבחר מכל העמים אשר בפיקחותו זוכה לכותרות בכל העולם מהישגיו ולמרות זאת שופטי העם טומנים עיניהם בחול ומאמצים עד מדינה לשופך אור על הפרשה ועל פיו יקבע גזר דינו של אדם אין פשע גדול מזה שהדבר לוקה בכפליים גוזרים דינו של אדם על בסיס שקר ונגיעה זאת ועוד שחוטא נשכר בשביל להפיל את אדם אש אמונו לשעבר הלזה יקרא משפט צדק מפני הדמוקרטיה, אולם כל זאת כי אימצו בתוך ארצנו הקדושה את דרכן של אומות העולם הגם שנוגד כל שכל, אך תורתנו הקדושה מלמדת אותנו שהדרך הנכונה לדעת להיות נאמן ויציב בהשקפתו ובדעותיו גם כאשר יש עליו לחצים קשים ביותר כי זה תפקידו של האדם ובפרט כל איש ציבור שאסור לגור ולפחד מכל לחץ אלא האמת תהיה נר לרגליו כאשר נבאר.

המנהיג נתבע לעמוד בלחצים:

ובזה נבוא לביאור תביעת משה רבנו מאהרון, אין ספק שידע משה שאהרון ח"ו לא חטא ולא היית כוונתו במעשיו אלא לשם שמים, וכיון שמשו בושש לבוא לפי חשבונם ולכן איימו ולחצו על אהרון ויתירה מכך הרגו את חור שעמד לנגדן, ולזאת נכנע אהרון וחשב שעל ידי שימוש עוד קצת יגיע משה והכל יסתדר ולכן ביקשם לפרוק את הזהב מנשותיהם בהנחה שיהיה התנגדות לדבר ובכך יעכב אותן, אך הם הלכו ופרקו בכוח את נזמי נשותיהם ובנותיהן והביאו לאהרון וזרקו לאש ומעשה שטן הצליח ונעשה עגל זהב מתוכו, אך למרות זאת בהיות ונתנו כמנהיג למלא מקומו עד אשר ירד מהשמים לזאת טען משה כנגד אהרון שכל זה מפני שלא עמד איתן בלחצי הציבור ולא דחה אותן על הסף מבלי לתת שום דריסת רגל למחשבה פסולה זו, לזאת משה כעס על אהרון שהוא הביאן לחטא העגל היות ואילו היה עומד איתן ולא נכנע ללחצים לא היו נכשלים, ולזאת גם אחרי תשובת אהרון שניסה להסביר את מחשבתו כיצד לעכבן עד שיגיע משה ולא להתווכח איתם, עדיין הטענה במקומה עומדת כיצד נכנע ללחצים ונתן פתח לדבר בהיות ועצם זה שאמר להם להביא זהב יש בזה הסכמה והדבר גרם לחטא העגל, והראה שמשו כאשר ירד השמיד את העגל ואף השקה כל החשודים ולא העיזו

הרב הראשי עיה"ק אלעד מרדכי מלכא שליט"א

נשיא וראש מוסדות "אור המלך"

מחבר ספרי שו"ת דרך המלך, אמרי מרדכי, ודרכי המלך על המועדים ועוד

רשת מעונות, ורשת גנים, ת"ת פרי תואר, ובית יעקב פרי תואר, תיכון בית יעקב החדש, ת"ת מאור ישראל, ישיבה קטנה ארחות יהודה, ביהמ"ד גבוה לרבנים ודיינים "לקח טוב" קופת "מפעל החסד" אלעד

Chief Rabbi of Elad, Israel MORDECHAI MALKA, Founder & President of Institutions "Or Hamelech"

עיר התורה שקרובה אליך

להתנגד ולהרים ראש בגלל שעמד מול העם בנחרצות מבלי להסס לומר את האמת, ולכן אמר משה עליו כי פרעה אהרון לשמצה, וכפרש"י (כא) מה עשה לך העם הזה, כמה יסורים סבלת שסירוך, עד שלא תביא עליהם חטא זה: והיינו התביעה על אהרון כיצד נכנע כמה יסורים יסרו אותך שנכנעת הרי כמנהיג צריך לעמוד על דעתך בתקיפות, ולזאת מפורש בספר הזוהר אמר רבי שמעון הא אתמר [ויקרא ט', ב'] קח לך עגל בן בקר לחטאת, לכפר על ההוא חובא דאיהו חב, ללמדנו שמבחן האדם ביושרו ונאמנותו כאשר עומד במצבי לחץ ושכנוע ועומד יציב בדעתו והשקפתו ונאמנותו זה האדם, אך כאשר נכנע ומשתכנע להפך אימונים ואף להמציא שקרים ולבגוד בכל העבר בשביל הלחץ והשכנוע אינו אלא אדם שפל וחסר עמוד שדרה וערכים לחיים.

שאל המלך איבד מלכותו בגלל לחץ העם:

ובדומה לכך מסופר על שאל המלך שמואל א פרק טו (א) ויאמר שמואל אל־שְׂאוֹל אֶתִּי שְׁלַח יָקוֹק לְמַשְׁחֹךְ לְמֶלֶךְ עַל־עַמּוֹ עַל־יִשְׂרָאֵל וְעַתָּה שְׁמַע לְקוֹל דְּבָרֵי יָקוֹק: (ג) עַתָּה לֹךְ וְהִיטֵתָה אֶת־עַמְּלֶךְ וְהַחְרַמְתָּם אֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ וְלֹא תִחַמַּל עָלָיו וְהַמִּתָּה מֵאִישׁ עַד־אִשָּׁה מֵעַלְל וְעַד־יוֹנֵק מִשּׁוֹר וְעַד־שֶׁה מִגֶּמֶל וְעַד־חֲמֹר: (ח) ויתפש את־אֶגֶג מֶלֶךְ־עַמְלֶךְ חִי וְאֶת־כָּל־הָעַם הַחֲרִים לְפִי חֶרֶב: (ט) ויחמל שְׂאוֹל וְהָעַם עַל־אֶגֶג וְעַל־מִיטֵב הַצֹּאן וְהַבָּקָר וְהַמִּשְׁנִים וְעַל־הַכָּרִים וְעַל־כָּל־הַטּוֹב וְלֹא אָבּוֹ הַחֲרִימָם וְכָל־הַמִּלְאכָה נִמְבָּה וְנִמַּס אֶתֶּה הַחֲרִימוּ: (י) ויהי דְּבַר־יָקוֹק אֶל־שְׂמוּאֵל לֵאמֹר: (יא) נְחַמְתִּי בִּיהַמְלָכָתִי אֶת־שְׂאוֹל לְמֶלֶךְ בִּישָׁב מֵאַחֲרֵי וְאֶת־דְּבָרֵי לֹא הָקִים וַיַּחַר לְשְׂמוּאֵל וַיִּזְעַק אֶל־יָקוֹק כָּל־הַלַּיְלָה: (טו) ויאמר שְׂאוֹל מֵעַמְלֶכִי הַבִּיאֹם אֲשֶׁר חָמַל הָעַם עַל־מִיטֵב הַצֹּאן וְהַבָּקָר לְמַעַן זָבַח לִיקְוֹק אֱלֹהֶיךָ וְאֶת־הַיּוֹתֵר הַחֲרַמְנוּ: (כ) ויאמר שְׂאוֹל אֶל־שְׂמוּאֵל אֲשֶׁר שְׁמַעְתָּ בְּקוֹל יָקוֹק וְאַלֶּךְ בְּדֶרֶךְ אֲשֶׁר־שָׁלַחְתִּי יָקוֹק וְאָבִיָּא אֶת־אֶגֶג מֶלֶךְ עַמְלֶךְ וְאֶת־עַמְלֶכֶךְ הַחֲרַמְתִּי: (כא) וַיִּקַּח הָעַם מֵהַשָּׁלָל צֹאן וּבָקָר רַאשֵׁי־הַחֲרִים לְזָבַח לִיקְוֹק אֱלֹהֶיךָ בְּגִלְגָל: (כד) ויאמר שְׂאוֹל אֶל־שְׂמוּאֵל חֲטָאתִי בִּיעֲבַרְתִּי אֶת־פִּי־יָקוֹק וְאֶת־דְּבָרֶיךָ כִּי יִרְאֵתִי אֶת־הָעַם וְאֲשַׁמַּע בְּקוֹלָם: (כו) ויאמר שְׂמוּאֵל אֶל־שְׂאוֹל לֹא אָשׁוּב עִמָּךְ כִּי מֵאַסְתָּה אֶת־דְּבַר יָקוֹק וַיִּמְאַסֶּךָ יָקוֹק מִהָיֹת מֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל: מבואר למרות שנבחר שאל להיות המלך הראשון לעם ישראל ונאמר עליו אם קטון אתה בעיניך ראש שבטי ישראל אתה ובו בחר השם למלך על ישראל, והשליחות הראשונה שנשלח לבצע כמלך זו מלחמת עמלק אשר נצטווה על ידי שמואל שהשם מצווה להשמיד ולהרוג כל זכר טף ונשים וכל בהמה וצאן שלא ישאר זכר עמלק בעולם, אולם כאשר הלך ונלחם חס העם על הנשים ועל הצאן וגם את עמלק תפס ולא הרגו, ותיכף חרה אף השם ואמר לשמואל שהוא מתחרט שמינה את שאל למלך ולכן לך תאמר לו שמלכותו נלקחה ממנו ותינתן לטוב ממנו, וכאשר בא אליו שמואל ושאלו כיצד עבר על דבר השם, משיב שאל היות והעם חמל על הטף והצאן להביא קורבנו ויראתי מהעם, ואמר לו שמואל שבגלל ששמע בקול העם נגד קולו של השם ולא ידע לעמוד איתן על דעתו ונכנע לשמוע בקול העם נלקחה ממנו המלכות ותינתן לדוד. הראת לדעת עד כמה האדם נבחן בשעת לחץ כיצד יתפקד והאם ידע לעמוד על עקרונות וערכים המקודשים לו או שהולך שולל אחרי פיתוי יצרו ולזאת איבד מלכותו.

גדולת אסתר:

והנה אנו נמצאים ביומי הפורים אשר בהם נעשה נס גדול אשר נהפך מאבל לשמחה ואשר ישלטו היהודים המה בשונאיהם, וכאשר נתבונן בנס מגילת אסתר שני דברים היו כבסיס לנס שהתחולל והוא על ידי שעמדו על דעתם גם כאשר היו נתונים בלחצים גדולים אסתר ומרדכי ועל ידי זה נעשה נס כאשר נבאר, דבר ראשון כיצד אסתר עמדה בכל הלחצים לשמור על הנאמנות למרדכי ולא להגיד את עמה, כתוב באסתר פרק ב (ו) לֹא־הִגִּידָה אֶסְתֵּר אֶת־עַמָּהּ וְאֶת־מּוֹלַדְתָּהּ כִּי מְרַדְּכִי צָוָה עָלֶיהָ אֲשֶׁר לֹא־תִגִּיד: (כ) אֵין אֶסְתֵּר מִגִּדַּת מוֹלַדְתָּהּ וְאֶת־עַמָּהּ כַּאֲשֶׁר צָוָה עָלֶיהָ מְרַדְּכִי וְאֶת־מֵאֵמֶר מְרַדְּכִי אֶסְתֵּר עָשָׂה כַּאֲשֶׁר הִיטָה בְּאִמְנָה אִתּוֹ: אסתר פרק ג (ח) וַיֹּאמֶר הֵמָּן לְמֶלֶךְ אַחֲשֵׁרוּשׁ יֵשֶׁנּוּ עִם־אֶחָד מִפָּנֶיךָ וּמִפָּרֶד בֵּין הָעַמִּים בְּכָל מְדִינֹת מַלְכוּתְךָ וְדִתֵּיהֶם שְׁנוֹת מִכְּלָעַם וְאֶת־דִּתֵּי הַמֶּלֶךְ אֵינֶם עֹשִׂים וְלִמְלֶךְ אִירְשׁוּהָ לְהִנָּיֶחֶם: (ט) אִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב יִכְתֹּב לְאַבְדָּם וְעֲשֵׂרֶת אֲלָפִים כֶּכֶר־כֶּסֶף אֲשֶׁקוּל עַל־יְדֵי עֹשֵׂי הַמִּלְאכָה לְהִבִּיא אֶל־גִּנְזֵי הַמֶּלֶךְ: אסתר פרק ז (ג) וַתֵּעַן אֶסְתֵּר הַמִּלְכָּה וַתֹּאמֶר אִם־מִצְאֵתִי חַן בְּעֵינֶיךָ הַמֶּלֶךְ וְאִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב תִּנָּתְרָלִי נִפְשִׁי בַּשָּׂאֵלָתִי וְעַמִּי בִּבְקִשְׁתִּי: (ד) כִּי נִמְכְּרֵנוּ אֲנִי וְעַמִּי לְהַשְׁמִיד לְהַרְגוֹ וְלִאבְדָּ וְאֵלּוֹ לַעֲבָדִים וְלִשְׁפָחוֹת נִמְכְּרֵנוּ הַחֲרָשְׁתִּי כִּי אֵין הֲצָר שׁוֹה בְּנֹזֶק הַמֶּלֶךְ: מבואר כי מרדכי ציוה על אסתר שלא תגלה את עמה בכדי שלא ישבש את הליכי הנס, הרי לא היית אומרת את עמה יכן ובגלל זה היה נמנע מלכותה, זאת ועוד לא היה מעיז המן גזירה כללית על העם היהודי דבר שפוגע במלכה, ולכל היותר היה פוגע במרדכי לבדו שעובר על ציווי המלך ובצדק כי חוקי המלכות, ולמרות שאסתר נשאלה פעמים רבות אין ספור ולחצו עליה לגלות את עמה היא עמדה בכל הלחצים הגדולים והסתירה עד יום המשתה השני ששם גילתה את גזירת המן להשמיד את עמה ובזה התחילה הגאולה.

גדולת מרדכי היהודי:

כמו כן מסופר על מרדכי כיצד עמד על עקרונות מול כל הלחצים שהופעלו עליו ולא הסכים להשתחוות להמן למרות ציווי המלך, עד שחמת המן גברה והחליט להשמיד את כל היהודים ולהכין עץ למרדכי כדברי יועציו ובגלל זה באה מפלתו של המן, כמבואר באסתר פרק ג (א) אַחֲרָיו הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה גִּדַּל הַמֶּלֶךְ אַחֲשֵׁרוּשׁ אֶת־הֵמָּן בְּרַהֲמָתָהּ הָאֲנִי וְנִשְׁאַחֵהוּ וְלִשֹּׁם אֶת־כִּסְאוֹ מֵעַל כְּלִישְׁרִים אֲשֶׁר אִתּוֹ: (ב) וְכָל־עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר־בְּשַׁעַר הַמֶּלֶךְ כָּרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים לְהֵמָּן כִּי־כֵן צָוָה־לוֹ הַמֶּלֶךְ וּמְרַדְּכִי לֹא יִכְרַע וְלֹא יִשְׁתַּחוּה: (ג) וַיֹּאמְרוּ עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר־בְּשַׁעַר הַמֶּלֶךְ לְמְרַדְּכִי מִדּוֹעַ אֶתֶּה עוֹבֵר אֶת מִצְוַת הַמֶּלֶךְ: (ד) וַיְהִי בִּאֲמָרָם כָּאֲמָרָם אֵלָיו יוֹם יוֹם וְלֹא שָׁמַע אֲלֵיהֶם וַיִּגִּידוּ לְהֵמָּן לְרֹאוֹת הַעֲמָדָה דְּבָרֵי מְרַדְּכִי כִּי־הִגִּיד לָהֶם אֲשֶׁר־הָיָה יְהוּדִי: (ה) וַיֵּרָא הֵמָּן כִּי־אֵין מְרַדְּכִי כָרַע וּמִשְׁתַּחוּה לּוֹ וַיִּמְלֵא הֵמָּן חֲמָה: (ו) וַיָּבֹז בְּעֵינָיו לְשַׁלַּח יָד בְּמְרַדְּכִי לְבַדּוֹ כִּי־הִגִּידוּ לּוֹ אֶת־עַם מְרַדְּכִי וַיִּבְקַשׁ הֵמָּן לְהַשְׁמִיד אֶת־כָּל־הַיְּהוּדִים אֲשֶׁר בְּכָל־מַלְכוּת אַחֲשֵׁרוּשׁ עִם מְרַדְּכִי: אסתר פרק ה (ט) וַיָּצֵא הֵמָּן בַּיּוֹם הַהוּא שְׁמֵחַ וְטוֹב לֵב וּכְרֹאוֹת הֵמָּן אֶת־מְרַדְּכִי בְּשַׁעַר הַמֶּלֶךְ וְלֹא־קָם וְלֹא־זָע מִמֶּנּוּ וַיִּמְלֵא הֵמָּן עַל־מְרַדְּכִי חֲמָה: (י) וַיִּתְאַפֵּק הֵמָּן וַיָּבֹא אֶל־בֵּיתוֹ וַיִּשְׁלַח וַיָּבֵא אֶת־אֶהָבִיו וְאֶת־זָרֵשׁ אִשְׁתּוֹ: (יא) וַיִּסְפֹּר לָהֶם הֵמָּן אֶת־כְּבוֹד עֲשָׂרוֹ וְרֵב בָּנָיו וְאֶת כָּל־אֲשֶׁר גִּדַּל הַמֶּלֶךְ וְאֶת

הרב הראשי עיה"ק אלעד מרדכי מלכא שליט"א

נשיא וראש מוסדות "אור המלך"

מחבר ספרי שו"ת דרך המלך, אמרי מרדכי, ודרכי המלך על המועדים ועוד

רשת מעונות, ורשת גנים, ת"ת פרי תואר, ובית יעקב פרי תואר, תיכון בית יעקב החדש, ת"ת מאור ישראל, ישיבה קטנה ארחות יהודה, ביהמ"ד גבוה לרבנים ודיינים "לקח טוב" קופת "מפעל החסד" אלעד

Chief Rabbi of Elad, Israel MORDECHAI MALKA, Founder & President of Institutions "Or Hamelech"

עיר התורה שקרובה אליך

אֲשֶׁר נִשְׁאָו עַל־הַשָּׁרִים וְעַבְדֵי הַמֶּלֶךְ: (יב) וַיֹּאמֶר הִמָּן אֶף לֹא־הִבִּיֵּאָה אֶסְתֵּר הַמֶּלֶכָה עִם־הַמֶּלֶךְ אֶל־הַמִּשְׁתֶּה אֲשֶׁר־עָשְׂתָה כִּי אֶסְאֹתִי וְגַם־לְמַחֵר אֲנִי קְרוֹאֶלָה עִם־הַמֶּלֶךְ: (יג) וְכָל־זֶה אֵינְנוּ שׁוֹה לִי בְּכֻלֵּית אֲשֶׁר אֲנִי רֹאֶה אֶת־מֶרְדֵּכִי הַיְּהוּדִי יוֹשֵׁב בְּשַׁעַר הַמֶּלֶךְ: (יד) וַתֹּאמֶר לוֹ זָרַשׁ אֶשְׁתּוֹ וְכָל־אֶהְיֶינָהּ נַעֲשִׂינָהּ גְבוּהָ חֲמִשִּׁים אַמָּה וּבִבְקָרָא אָמַר לְמֶלֶךְ וַיִּתְּלוּ אֶת־מֶרְדֵּכִי עָלָיו וּבְאֵעִם־הַמֶּלֶךְ אֶל־הַמִּשְׁתֶּה שָׁמַם וַיִּיטֹב הַדָּבָר לִפְנֵי הִמָּן וַיַּעַשׂ הַעֵץ: הֵרָאָה לְדַעַת עַד כִּמְהָ נִבְחַן הָאָדָם בַּעֲקֻרֹנוּתוֹ וְעִרְכּוֹ עַד כִּמְהָ הוּא אֵיתָן לַעֲמוּד מוֹל כָּל הַלְחָצִים הַמוֹפְעָלִים עָלָיו וְזוֹ הַדֶּרֶךְ לַהֲשִׁיג מַלְכוּת וְהַנְהִיגָה וְנִסַּח הַגְּאוּלָּה.

מעשה עם הגרי"ח זוננפלד זצ"ל:

בספר האיש על החומה ח"ג עמ' שמ"ו מסופר על התפרצות של קבוצת בריונים לביתו של הגרי"ח זוננפלד זצ"ל שאיימה לרוצחו נפש מתחילה הגיב הרב בשלוות נפש ובקור רוח להשתוללותם של הבריונים שלוותו הביכה את הבריונים שהגבירו את השתוללותם משהגיעה ההשתוללות לשיא פרס הרב את חולצתו וגילה את לבו וכך בחזה חשוף הזדקק לפתע בתנועה זריזה מעל כסאו והתייצב מולם ואמר להם בקול תקפי הנני מוכן לקדש שם שמים ירו בי ורצחוני אני מהאמת לא אזוז כמלוא הנימה והמשיך לבאר בקצרה עיקרי השקפתו בתגובה על הצעד המפתיע הזה נסוגו המתקיפים ויצאו את הבית.

מעשה ברבא של המבורג:

מעשה ברב אחד בעיר המבורג שהיה אברך צעיר כאשר נתמנה לכהן בעיר זו ביום הראשון לשהותו בעיר באה לפניו אשה תושבת המקום ואמרה לו שיש לה דין ודברים עם פלוני הגביר שהיה מנכבדי העיר. שאלה הרב אם יש באפשרותה להמתין עד מחר היות והוא עיף עדיין מטורח הדרך אך האשה מנתה לפניו כמה וכמה סיבות מדוע צריך הדין תורה להתבצע עוד היום. קרא הרב הצעיר אל השמש ואמר לו לך אל פלוני הגביר ואמור לו שהוא מוזמן לבוא לדין עם אשה פלונית הרגיש השמש שאין הוא יכול לזוז ממקומו מרוב פחד מפני תגובתו של הגביר בלבו חשב איך יוכל להעזי פניו ועוד להזמינו לדין תורה עם אשה אך הרב האץ בו שיזדרז למלא את שליחותו ואז יצא השמש לדרך בחיל ורעדה ופיק ברכיים. כאשר בא לפתח בית הגביר התגבר עליו הפחד עוד יותר עד שלא יכול היה להכנס החל חוזר אנה ואנה לפני חצר הגביר והמתין בחצרו אולי יצא מעצמו וכך היה הגביר יצא מביתו וראהו עומד בחצרו שאלו הגביר לפשר מעשיו כאן החל השמש לגמגם ובקושי רב הוציא מפיו את דבר שליחותו של הרב ענה לו הגביר לך אמור לרב שבהזדמנות אחרת אבוא. חזר השליח אל הרב ומסר לו את דברי הגביר שאל הרב את האשה האם היא מסכימה לדבריו והיא השיבה אל נא תאחר אותי כי קשה לי מאד להמתין. שלח הרב את השמש שנית ואמר לו לך אמור לגביר כי האשה אינה מסכימה להמתין ולכן מצוה אני עליו שיבוא עוד היום ^א כשמוע השמש כי הוטל עליו ללכת אל הגביר פעם נוספת נבהל עד למאד ידוע ידע כי עשירי המבורג אינם סובלים דברים קשים כאלה ובמיוחד שבזיון גדול הוא לאיש אמיד להיות מוזמן לדין תורה עם אשה. בדלית ברירה הלך שוב השמש אל הגביר וכמו בפעם הראשונה נעתקו המלים מפיו עד ששאלו הגביר מה אמר הרב אז אמר לו שהאשה אינה מסכימה להמתין ועליו להתייצב עוד היום בבית הרב מיד נתמלא הגביר חימה על הרב ואמר לשמש בחוצפה לך אמור לרב כי אני הגביר דהמבורג והוא עודנו אורח פה עדיין אין הוא מכיר את אנשי המקום אם אני אומר שבעת שיהא לי פנאי אבוא הרי בודאי אקיים דברי. הלך השמש אל הרב ומסר לו את כל דברי הגביר מיד קם הרב ואמר אל השמש לך מיד ואמור לו כי אמנם נכון שהוא הגביר דהמבורג מכל מקום אם אני אומר שיבוא היום הוא מוכרח לציית ולבוא דוקא היום אמנם אין תחת ידי צבא ומשטרה שיביאוהו בעל כרחו מכל מקום יש לי אמצעי ושמו חרם ואני יכול לשגר אליו באמצעותך. כשמוע השמש דברים קשים כאלו אחזה אותו פלצות וביקש מהרב שישלח מישהו אחר הרב עמד על דעתו שילך הוא בעצמו ובמהירות האפשרית. כאשר ראה השמש כי אינו יכול להשתמט מתפקיד קשה זה אזר חלציו והלך לגביר בפעם השלישית בקושי רב הצליח הגביר להוציא מפי השמש את כל דברי הרב והשמש עצמו לא יכול היה להביט בפני הגביר מרוב בושה ופחד מיד כשגמר את דבריו הסתלק מבית הגביר כשכולו מזועזע ונרגש. כעבור שעה קלה התייצב הגביר בבית הרב כשהוא מושיט את ידו לעבר הרב ומכריז בקול גדול מזל טוב מזל טוב ^א כבוד הרב באמת ראוי להיות רב בעירנו. עכשיו אפשר לגלות את האמת שאין אני הנתבע ואין האשה הזאת תובעת כל הענין היה בבחינת נסיון בעלמא בלב פרנסי העיר קינן חשש גדול שמא הרב מחמת גילו הצעיר לא יוכל לקיים כהלכה את הדין של לא תגורו מפני איש כיון שיש במקומו גבירים גדולים ותקיפים לכן אמרנו לנסות את כבוד תורתנו על ידי הזמנת דין תורה עכשיו כשראינו שהרב אינו נרתע מכל קושי ואי נעימות וקיים את מצוות התורה ללא כל פגם או סטיה ראוי הוא להיות רבנו.

מוסר השכל:

נמצאנו למדים עד כמה האדם נבחן בשעת לחץ ודווקא אז אפשר לבחון עד כמה הוא יציב בעקרונותיו וערכיו הן בן אדם לקב"ה והן בן אדם לחברו את נאמנותו של האדם לחבריו למעסיקיו ולנותני האמון בו, כי הרי אין ספק שכאשר הכל בסדר אין בזה ראייה על יציבותו ונאמנותו בהיות ואין מי שמערער את מצבו, אולם כאשר מופעל עליו לחצים ושכנוע לעבור על דעתו הן על רצון הבורא יתברך והוא עומד יציב לעשות רצון בוראו כמעשיו של מרדכי ואסתר זכה בזה למלוכה ונס הצלת כלל ישראל, וכן בן אדם לחברו כאשר עומד מול כל הלחצים להיות נאמן ולעמוד על דעתו בזה קונה וזוכה לגדולות ונצורות, אולם הנכנע במעשיו ללחצים שבזה מראה שאינו נאמן לערכיו והן בן אדם לחברו כאשר מוכן להיפך לעד מדינה ולהמציא שקרים והכל בשביל להציל את עורו הרי מגלה את פרצופו האמיתי שאין לו עמוד שדרה והוא הופך לשפל האנושות ובה מאבד כל חלקה טובה וגם אם היה ראוי לאיזה מעמד, במעשיו אלו קובר את הכל כמעשה שאול המלך שאיבד את מלכותו בשביל שנכנע ללחצים מהעם, ולזאת עלינו לשאוב את הכוח והרוח מימי הפורים לעמוד איתן בכל מצב לעשות רצון בוראנו וגם בבן אדם לחברו ונזכה בזה לכל הברכות והישועות אמן ואמן.

החותם בברכת שבת שלום ומבורך ופורים שמח

בידידות ואהבה מרדכי מלכא